

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2C/63/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8512204109
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 10. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danko Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2012:8512204109.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

samosudkyňou Mgr. Dankou Majdákovou právnej veci žalobcu Orange Slovensko, a.s., sídlom Prievozská 6/A, Bratislava, IČO 35 697 270 proti žalovanej V. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XX, t.č. bytom N. C. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Važecká 16, 080 15 Prešov, IČO 42 176 778, právne zastúpené JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom Advokátska kancelária so sídlom ul. Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník v konaní o zaplatenie 507,68 eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n á zaplatiť žalobcovi sumu 235,49 eur s 9 % ročným úrokom z omeškania od 18.12.2010 do zaplatenia v pravidelných mesačných splátkach po 50 eur splatných vždy do 25-ého dňa toho ktorého mesiaca pod hrozbou straty výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

III. Žalovanej právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

IV. Vedľajšiemu účastníkovi právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Žalobca žalobou doručenou súdu dňa 21.02.2012 žiadal, aby súd zaviazal žalovanú k úhrade istiny 733,40 eur s 9 % ročným úrokom z omeškania od 18.12.2010 do zaplatenia a k náhrade trov konania, titulom neuhradených faktúr za poskytnuté služby v sume 235,49 eur a zmluvnej pokuty v sume 497,91 eur.

Svoj návrh odôvodnil tým, že so žalovanou uzavrel dňa 05.12.2007 Zmluvu o pripojení č. AXXXXXXX a dňa 14.04.2009 Zmluvu o pripojení č. AXXXXXXX. V zmysle predmetných zmlúv žalobca vypožičal žalovanej 2 mikroprocesorové karty - SIM karty. Pri

XC/XX/XXXX

- X -

uzavretí Dodatku k zmluve č. AXXXXXXX odpredal žalovanej mobilný telefón značky Sony Ericsson W910i za kúpnu cenu 26,22 eur. Žalovaná žalobcovi nezaplatila cenu poskytnutých služieb za obdobie

od 23.08.2010 do 23.10.2010, čím porušila zmluvné povinnosti v zmysle dodatku a je povinná zaplatiť žalobcovi aj zmluvnú pokutu vo výške 497,91 eur. Žalobca pokusom o pokonávku zaslal žalovanej rozpis neuhradených faktúr za jednotlivé mesiace a vyzval ju na ich úhradu. Žalovaná na pokus o pokonávku nereagovala žiadnou, ani čiastočnou úhradou.

V priebehu konania bolo súdu doručené oznámenie právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, ktorým oznámil súdu vstup do konania. Po doručení návrhu a jeho príloh zaslal súdu jeho vyjadrenie s tým, že vstupuje do konania len pokiaľ ide o zmluvnú pokutu vo výške 497,91 eur. Po citácii § 52 ods. 2 Obč. zák. a nasl. uviedol, že zmluvnú pokutu vo výške 497,91 eur považuje za neprijateľnú podmienku, a teda ide o neplatnú podmienku. Otázkou neprijateľnosti a neplatnosti zmluvnej pokuty už bola judikovaná napr. rozsudkami Krajského súdu Prešov sp. zn. 16Co/18/2012 zo dňa 15.3.2012, sp. zn. 18Co/136/2010 zo dňa 9.5.2011, sp. zn. 16Co/33/2012 zo dňa 16.4.2012, sp. zn. 2Co/137/2010 zo dňa 29.6.2011 a sp. zn. 6Co/91/2011 zo dňa 24.4.2012. Vzhľadom na túto skutočnosť navrhol návrh v časti týkajúcej sa zaplata zmluvnej pokuty zamietnuť. Zároveň si uplatnil trovy konania.

Podaním doručeným súdu dňa 26.06.2012 žalobca zobral žalobu späť v časti zmluvnej pokuty vo výške 225,72 eur s prísl. Naďalej trval na úhrade sumy 507,68 eur s 9 % ročným úrokom z omeškania od 18.12.2010 do zaplata a náhrade trov konania.

Súd uznesením č.k. 2C/28/2012-60 zo dňa 06.07.2012 zastavil konania v časti týkajúcej sa zaplata zmluvnej pokuty vo výške 225,72 eur s príslušenstvom a v prevyšujúcej časti vec vylúčil na samostatné konanie. Nové konanie bolo zapísané pod sp. zn. 2C/63/2012.

Súd poučil účastníkov o ich procesných právach a povinnostiach a nariadil pojednávanie, na ktoré predvolal účastníkov konania a vedľajšieho účastníka.

Žalobca a vedľajší účastník sa pojednávaní bez ospravedlnenia nezúčastnili. Žalobca vo svojom podaní zo dňa 20.6.2012 súhlasil s prejednaním bez aj bez nariadenia pojednávaní a vedľajší účastník v podaní zo dňa 2.7.2012 súhlasil s tým, aby v prípade vytýčenia pojednávaní súd rozhodol aj v jeho neprítomnosti a neprítomnosti jeho právneho zastúpenia. Súd preto v súlade s § 101 ods. 2 O.s.p. prejednal vec aj v neprítomnosti žalobcu, vedľajšieho účastníka a jeho právneho zástupcu.

Žalovaná na pojednávaní uviedla, že je pravdou, že so žalobcom uzavrela zmluvy o pripojení, na základe ktorých jej poskytol služby. Súčasne uzavrela dodatok k zmluve o pripojení, v ktorom sa zaviazala využívať služby žalobcu v trvaní 24 mesiacov. Žalobca jej poskytol mobilný telefón za zľavnenú cenu. Je pravdou, že služby žalobcu nevyužívala 24 mesiacov, keďže zhruba po 15 mesiacov prišla o zamestnanie a nemal z čoho za služby platiť. Pokiaľ ide o zmluvnú pokutu, túto považovala za neprijateľnú podmienku. Za služby platila asi 15 mesiacov, teda žalobcovi nemohla ani vzniknúť škoda, ako to tvrdí žalobca. Vyjadřila

XC/XX/XXXX

- X -

preto ochotu uhradiť hovorné, ale nie zmluvnú pokutu. Zároveň požiadala súd o možnosť povolenia splácať dlžnú sumu v splátkach po 30 až 50 eur vzhľadom na skutočnosť, že momentálne poberá iba rodičovský príspevok vo výške 196 eur a príjem manžela činí okolo 500 eur.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalovanej, písomnými vyjadřeniami žalobcu a vedľajšieho účastníka, listinnými dôkazmi - zmluvami o pripojení č. č. AXXXXXXX zo dňa 05.12.2007 a č. AXXXXXXX zo dňa 14.04.2009, dodatkom k zmluve o pripojení č. AXXXXXXX zo dňa 14.4.2009,

všeobecnými podmienkami, pokusom o pokonávku, platobnou históriou žalovanej a priloženými faktúrami zistil, že skutkový stav zodpovedá stavu, ako ho opísal žalobca vo svojom návrhu a ako je uvedený vyššie s tým, že podľa dodatku k zmluve o pripojení bola dohodnutá zmluvná pokuta 497,91 eur.

Na základe takto ustáleného skutkového stavu súd právne uzatvára:

Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 42 ods. 1 písm. a/ zákona č. 610/2003 Z.z., podnik má právo na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do troch mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb.

Podľa § 42 ods. 4 písm. b/ zákona č. 610/2003 Z.z., účastník je povinný platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní.

Podľa čl. 5 bod 5.1 písm. b) Všeobecných podmienok okrem iných oprávnení upravených v týchto Všeobecných podmienkach, resp. v zákone, má spoločnosť Orange Slovensko právo na úhradu ceny poskytnutej služby, administratívnych a iných poplatkov podľa cenníka v lehote splatnosti podľa čl. 11 bod 11.8 týchto Všeobecných podmienok.

Podľa čl. 6 bod 6.2 písm. b) Všeobecných podmienok okrem povinností upravených v týchto Všeobecných podmienkach je účastník povinný platiť cenu za poskytnuté služby podľa zmluvy a podľa cenníka, ako aj cenu za iné služby, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní v súlade s ustanovením článku 11 bod 11.8 týchto Všeobecných podmienok.

Podľa čl. 2.5 Dodatku k zmluve o pripojení č. AXXXXXXX zo dňa 14.04.2009 v prípade porušenia niektorej z povinností Účastníka uvedenej v bode 2.3 alebo 2.4 tohto článku (najmä ale nielen nezaplatenie splatnej ceny za Služby, nedodržanie záväzku uvedeného v bode 2.2 tohto článku, jednostranné ukončenie platnosti Zmluvy alebo tohto Dodatku, pred uplynutím doby viazanosti, vykonanie úkonu smerujúceho k ukončeniu platnosti tohto Dodatku pred uplynutím doby viazanosti bez ohľadu na skutočnosť, či naozaj dôjde

XC/XX/XXXX

- X -

k ukončeniu jeho platnosti) je účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške 497,91 eur (15 000,04 Sk).

V zmysle zmlúv o pripojení sú Všeobecné podmienky neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o pripojení.

Podľa § 517 ods. 1 Obč. zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 Obč. zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť

poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „Obč. zák.“), spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Obč. zák. za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 Obč. zák. neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Žalovaná uzavrela so žalobcom 2 zmluvy o pripojení a dodatok k jednej z nich. V skutočnosti išlo o viazanú zmluvu, a to jednak zmluvu o pripojení a jednak o kúpnu zmluvu (kúpa mobilného telefónu), pričom podľa dodatku k zmluve o pripojení sa žalovaná zaviazala používať služby 24 mesiacov.

Pokiaľ ide o časť návrhu týkajúceho sa zaplatenia hovorného, súd mal z predložených zmlúv o pripojení a z faktúr preukázané, že žalobca umožnil žalovanej využívať svoje služby, ktoré žalovaná aj využívala, avšak za tieto služby za obdobie od 23.8.2010 do 23.10.2010 nezaplatila, čím porušila svoje povinnosti vyplývajúce pre ňu zo zmlúv o pripojení, dodatku k jednej z nich a všeobecných podmienok. V tejto časti je nárok žalobcu dôvodný, preto mu súd vyhovel a zaviazal žalovanú na zaplatenie 235,49 eur s 9 % ročným úrokom z omeškania

XC/XX/XXXX

- X -

od 18.12.2010 do zaplatenia pravidelných mesačných splátok po 50 eur mesačne v zmysle § 160 ods. 1 O.s.p. Súd priznal žalobcovi aj úrok z omeškania, pretože žalovaná je v omeškaní s peňažným plnením a teda v zmysle cit. § 517 ods. 1, 2 Obč. zák. má právo aj na úrok z omeškania. Keďže požadovaný úrok z omeškania bol v súlade so zákonnými ustanoveniami, súd priznal úrok z omeškania v požadovanej výške.

V časti týkajúcej zaplatenia zvyšku zmluvnej pokuty vo výške 272,19 s 9 % ročným úrokom z omeškania od 18.12.2010 do zaplatenia, ktoré žalobca po úprave návrhu požadoval z dôvodu náhrady škody, súd návrh zamietol z dôvodu neprijateľnosti bodu 2.5. dodatku k zmluve o pripojení.

Je nepochybné, že v danom prípade pri uzatváraní zmlúv o pripojení vystupoval žalobca v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, kým žalovaná podpisovala zmluvu a využívala služby ako fyzická osoba nepodnikateľ, teda ako spotrebiteľ. Žalobca právo na zmluvnú pokutu teda odvíja od spotrebiteľskej zmluvy, ktorá ako typová zmluva je uzatváraná vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje. Nejde teda o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovanou ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, čo

je súdu známe z úradnej činnosti. Vzťahy medzi účastníkmi na základe zmlúv vznikli v dobe, kedy Slovenská republika už transformovala do právneho poriadku Smernice EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosti stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Spoločným znakom tejto novej úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou aj prípadného obmedzenia autonómie vôle. K základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Z hľadiska posúdenia nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách si stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu.

Uvedené súd konštatuje z toho dôvodu, že práve zmluvné dojednanie obsiahnuté v zmluve o pripojení, resp. dodatku k nej týkajúce sa zmluvnej pokuty považuje súd za neprijateľné zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty a uznáva jej vzťah aj k úrokom z omeškania, t.j. že zmluvná pokuta obstoí aj popri uplatňovaných úrokoch z omeškania. Pokiaľ ide však o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstoí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu,

XC/XX/XXXX

- X -

so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Súd je názoru, že v spotrebiteľskej veci by už pri samotnom uzatváraní zmluvy nemal byť prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ. Už toto na prvý pohľad vyznieva výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy. Uvedené súd konštatuje preto, že žalobca ako dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinnosti na jeho strane. Významné je pritom posúdenie zmluvnej pokuty s ohľadom na povahu, obsah zmluvy v čase uzavretia dohody o zmluvnej pokute a posúdenie prijateľnosti alebo neprijateľnosti tohto zmluvného dojednaní by nemali ovplyvňovať ďalšie skutočnosti, ktoré nastanú po uzavretí zmluvy, teda ani následné správanie účastníkov zmluvy a v rámci neho i porušenie zmluvných dojednaní by nemali mať vplyv na prvotné posúdenie toho, či dojednaná zmluvná pokuta je alebo nie je neprimeranou sankciou za nesplnenie povinnosti (§ 53 odst. 4 písm. k Občianskeho zákonníka). Kládí sa tým veľký dôraz hlavne na dodávateľa, ktorý pripravuje

obsah zmluvy, ktorý spotrebiteľ už nijako neovplyvňuje, aby bol náležite opatrný a dôsledný aj pri dojednávani vedľajších zmluvných dojednaní, ako je zmluvná pokuta. Len týmto spôsobom sa efektívne zabezpečí, aby slabšia strana v spotrebiteľských zmluvách bola dostatočne informovaná o následkoch nesplnenia povinností a len týmto sa vypestuje vzťah dôvery spotrebiteľa k dodávateľom.

V danej veci zmluvnú pokutu tak ako je dojednaná v zmluve o pripojení považuje súd ako neprimeranú sankciu, a to s poukazom na viaceré aspekty. Z hľadiska času dodávateľ vôbec nerozlišuje situáciu, keď v dôsledku nezaplattenia ceny dôjde k ukončeniu zmluvy napríklad jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti a prípadom, keď spotrebiteľ nezaplatí cenu hneď v prvý mesiac viazanosti, teda na jeho začiatku. Rovnako je bez akéhokoľvek významu to, akú cenu služieb spotrebiteľ nezaplatí, t.j. či nezaplatí napríklad len cenu dojednaného mesačného poplatku, alebo nezaplatí cenu v dôsledku prekročenia tejto sumy aj niekoľkonásobne vyššiu (v tomto smere dodávateľ až do prerušenia služby spotrebiteľa nijako neobmedzuje). Ďalším aspektom je aj samotná výška zmluvnej pokuty vo vzťahu k

predmetu zmluvy. V zmluve o pripojení č. AXXXXXXX a dodatku k nej zo dňa 14.04.2009 predstavuje výška mesačného poplatku za zvolený účastnícky program minimálne 19,50 eur (viď bod 2.2 dodatku k zmluve o pripojení). Pri dobe viazanosti 24 mesiacov predstavuje dodávateľom garantované „cenovo zvýhodnené“ poskytovanie služieb povinnosť odporcu platiť za tieto služby najmenej sumu 468 eur (24 x 19,50 eur). Zmluvná pokuta pritom bola dojednaná v sume 497,91 eur, čo predstavuje viac ako 106 % z hodnoty služieb zvoleného účastníckeho programu. Takáto výška zmluvnej pokuty predstavuje neprímerane vysokú sankciu za nesplnenie povinností, ku ktorým sa zaplatenie zmluvnej pokuty dojednálo.

Vzhľadom k tomu, že zmluvná pokuta je dojednaná ako súčasť spotrebiteľskej zmluvy, na ktoré sa vzťahuje okrem iných predpisov i osobitná úprava v Občianskom zákonníku, a to v § 52 a nasl. stanoví Občianskeho zákonníka a neprímerane vysoká zmluvná pokuta je sankcionovaná absolútnou neplatnosťou takéhoto dojednania, nie je možné využiť tzv. moderačné právo upravené v § 545a Občianskeho zákonníka a túto zmluvnú pokutu upraviť. Neprijateľná podmienka je neplatná ako taká, preto nemožno znižovať neplatne dojednanú zmluvnú pokutu.

XC/XX/XXXX

- X -

Súd naviac poukazuje na fakt, že rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 17C/23/2010-65 zo dňa 13.08.2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 2Co/137/2010 zo dňa 29.06.2011 bola zmluvná pokuta rovnakého významu a v znení rovnakom ako v bode 2.5. dodatku k zmluve o pripojení č. AXXXXXXX zo dňa 14.04.2009 vyhlásená za neprijateľnú podmienku. Obdobne vo veci vedenej na Okresnom súde Prešov č.k. 17C/122/2010-35 zo dňa 16.08.2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 18Co/136/2010 zo dňa 09.05.2011. Obdobne je súdu z úradnej činnosti (tak vlastnej, ako aj iných súdov), že vo viacerých prípadoch došlo k právoplatnému zamietnutiu žalôb žalobcu o plnenie z rovnakých zmluvných pokút dohodnutých za podobných podmienok.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa

používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a ods. 1 Obč.zák. zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 Obč. zák.; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav naviac zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku.

Skutočnosť, že žalobca poskytol žalovanej zľavnený telefón, resp. že jej umožnil na základe dodatku k zmluve kúpu za ním určenú zníženú kúpnu cenu súd považuje sú za prejav jeho marketingovej a obchodnej stratégie na trhu mobilných operátorov, keď je nepochybné, že k takémuto kroku, resp. k predaju za takýchto podmienok nebol nijako donucovaný, bolo to jeho dobrovoľné rozhodnutie zamerané výhradne na účel získania klientov. Súd má za to, že žalobca nemá ani právo na náhradu škody

vo výške dotácie poskytnutej žalobcom na nákup mobilného zariadenia samo osebe takéto práva nezakladá, keďže zákon v prípade vzniku zodpovednosti za škodu presne vymedzuje podmienky takéhoto zodpovednostného vzťahu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia súd žalobu v časti týkajúcej sa zaplatenia zmluvnej pokuty ako nedôvodnú zamietol.

XC/XX/XXXX

- X -

O trovách konania v časti v ktorej bolo konanie zastavené súd rozhodol podľa § 146 ods. 2 prvá veta, tak že žalobca z procesného hľadiska zavinil zastavenie konania späťvzatím žaloby, preto je povinný nahradiť trovy konania žalovanej, čo v podstate možno považovať za neúspech žalobcu vo veci.

Vo zvyšnej časti o trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. v zmysle ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Žalobca požadoval zaplatenie sumy v celkovej výške 733,40 eur, úspešný bol v časti 235,49 eur, v časti týkajúcej sa zaplatenia časti zmluvnej pokuty vo výške 225,72 eur zobral návrh späť, čiže v zmysle zaužívanej judikatúry procesne zavinil v tejto časti zastavenie konania a v časti týkajúcej sa sumy 272,19 eur bol návrh zamietnutý. Žalobca bol teda úspešný v cca 32,10 % (235,49 eur vo vzťahu k uplatnenej sume 733,40 eur), žalovaná v cca 67,90%, čiže úspech žalovanej prevyšoval úspech žalobcu o 35,80 % a v tomto rozsahu by mala právo na náhradu trov konania.

Žalovaná si náhradu trov konanie neuplatnila a z obsahu spisu ani nevyplýva aby jej nejaké trovy vznikli, preto súd vyslovil, že jej právo na náhradu trov konania nepriznáva.

Trovy konania prislúchajú i vedľajšiemu účastníkovi, ktorý vystupoval na strane žalovanej.

Vedľajší účastník si uplatnil trovy konania, a to náhradu trov právneho zastúpenia za 2 úkony právnej pomoci - príprava a prevzatie zastúpenia a podanie vyjadrenia z 2.7.2012, 1 úkon vo výške 36,51 eur, 2 x režijný paušál vo výške 7,63 eur a 20% DPH z odmeny a režijných paušálov, celkom vo výške 105,94 eur.

Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy SR je aj to, že účastník konania, ktorý v konaní uspel, má zásadne právo na to, aby sa mu nahradili všetky trovy ktoré zaplatil vo vecnej súvislosti s uplatnením tohto základného práva. Základným predpokladom, za splnenie ktorého vznikne nárok na náhradu trov konania (v danom prípade vedľajšiemu účastníkovi), je však i účelnosť trov potrebných na uplatňovanie alebo bránenie práva. Účelnosť sa v zásade dá stotožniť s nevyhnutnosťou alebo právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s ústavne zaručeným právom na právnu pomoc v zmysle vyššie uvedeného čl. 47 ods. 2 Ústavy SR a trovy právneho zastúpenia sa vo všeobecnosti za účelne vynaložené trovy považujú. Trovy potrebné na účelne vynaloženie alebo ochranu práva, sa však nemôžu posudzovať ako celok, a aj keď má účastník nárok na náhradu trov konania každý úkon alebo každé platenie trov treba posudzovať samostatne. Trovy vynaložené účastníkom konania v spore musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo procesná ochrana proti takémuto tvrdenému nároku.

Súd však s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu a to najmä na tú skutočnosť, že vedľajší účastník vstúpil do konania ako profesná organizácia na ochranu spotrebiteľa z vlastného podnetu (bez toho, aby sa so žalovaným kontaktoval) a splnomocnil

XC/XX/XXXX

- X -

právneho zástupcu z radov advokátov, hoci zo samotnej podstaty vedľajšieho účastníka vyplýva, že musí byť schopný konať v mene toho, na strane koho vstupuje do konania, nepovažoval jeho trovy za účelne vynaložené. Súd poukazuje i na skutočnosť, že cieľom Združenia je kolektívna ochrana spotrebiteľa, podávanie žalôb podľa Zákona o ochrane spotrebiteľa ako aj zastupovanie spotrebiteľa v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka. Samotné Združenie je vytvorená za účelom ochrany spotrebiteľa a teda je spôsobilé a schopné chrániť záujmy spotrebiteľa. Súd uznáva, že Združenie má právo zvoliť si pri účasti v konaní právneho zástupcu, avšak takto vynaložené finančné prostriedky súd nepovažuje za účelné bránenie právo samotného účastníka v konaní.

Súdu je zrejmé z mnohých konaní vedených nielen na tunajšom súde, že vedľajší účastník, zastúpený advokátom, vstupuje hromadne do začatých konaní, pričom jeho prvé podanie spočíva v oznámení o vstupe do konania, v žiadosti o zaslanie návrhu a v uplatnení trov konania a následné úkony sú obsahovo totožné námietky v závislosti od predmetu konania.

Vychádzajúc z účelu, pre ktorý vznikol vedľajší účastník a ktorý chce napíňať je zrejmé, že aj bez právneho zastúpenia je (resp. mal by byť) vedľajší účastník materiálne, personálne aj odborne spôsobilý na zastupovanie účastníkov - spotrebiteľov bez právneho zastúpenia (minimálne v právne nenáročných konaniach). Z tohto pohľadu potom súd náhradu trov právneho zastúpenia súd nepovažuje za účelne vynaložené trovy konania, ktorých náhrada by vedľajšiemu účastníkovi prislúchala. Súd pritom vychádzal aj z toho, že úkon príprava a prevzatie zastúpenia vykonáva právny zástupca vedľajšieho účastníka bez toho, aby mal vedomosť o predmete konania, teda právny zástupca sa ani nemohol pripraviť sa na právne zastúpenie, keďže nemal vedomosť o predmete konania. Pokiaľ ide o vyjadrenie zo dňa 02.07.2012, ktorý je de facto obsahovo totožný s vyjadreniami v iných konaniach, súdu je z úradnej činnosti známe, že vedľajší účastník, resp. jeho právny zástupca, má vyhotovených pár vzorov, v ktorých dopĺňa len meniace sa údaje (napr. pri úverových zmluvách v drvivej väčšine namieta premlčanie, pri mobilných operátoroch namieta zmluvné pokuty a pod.). Tieto námietky pritom vo veľkej väčšine prípadov nie sú právne zložité.

Právo na právnu pomoc sa priznáva každému, fyzickej aj právnickej osobe, štátnemu orgánu, ak vystupuje v spore ako žalovaná strana. Hlavný význam práva na právnu pomoc spočíva v tom, že orgány uvedené v čl. 47 ods. 2 Ústavy SR majú zodpovedajúcu povinnosť nebrániť účastníkom, aby v konaní pred nimi využívali právnu pomoc. Súčasťou základného práva na právnu pomoc je aj právo na úhradu účelne vynaložených trov konania. V tejto

súvislosti má vedľajší účastník rovnaké možnosti ako ktorýkoľvek iný účastník v konaní v súvislosti s riešením otázky svojho právneho zastúpenia v rámci zákonom upravených možností, t.j. nebol vopred vylúčený z voľby možnosti zvoliť si na svoje zastupovanie advokáta. Súd však neporušil tým, že vedľajšiemu účastníkovi nepriznal náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia, základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, ak mu nepriznal náhradu trov právneho zastúpenia, pretože ich nepovažoval za účelne vynaložené, keď neboli

XC/XX/XXXX

- XX -

v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania (nález Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 78/03).

Vzhľadom na uvedené súd vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia ako neúčelné nepriznal, keďže vedľajšiemu účastníkovi iné trovy nevznikli súd vyslovil, že mu právo na náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia tohto rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje.

1. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému

rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

2. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

3. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.